

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В БЮДЖЕТУВАННІ

Тлущкевич Н.В., Шолуха О.І.

Луцький національний технічний університет,

м. Луцьк

Планування є одним з найважливіших процесів в діяльності суб'єкта господарювання. Підприємству потрібно передбачати несприятливі ситуації, аналізувати можливі ризики і передбачати конкретні заходи щодо їх зниження. Вирішення цих проблем можливе за допомогою планування, але прискорення процесу планування неможливе без використання нових технологій, зокрема і інформаційних.

Бюджетне планування, яке є самим деталізованим рівнем планування, являє собою процес підготовки окремих бюджетів по структурних підрозділах або функціональних сферах підприємства, розроблених на основі затверджених вищим керівництвом програм.

Особливу увагу саме автоматизації бюджетування приділив Савчук В.П., котрий рекомендує використання прикладних програм не тільки для прискорення процесу розробки бюджету, але і для підвищення ефективності бюджетування. Бюджет повинен подавати інформацію доступним чином так, щоб його зміст було зрозуміло користувачеві. Надлишок інформації ускладнює розуміння значення і точності даних, недостатність інформації може призвести до нерозуміння основних положень і взаємозв'язків даних бюджету.

При розробці бюджетів використовуються математичні, статистичні і інші методи. Крім того, при розробці бюджету застосовують ситуаційний аналіз, що дозволяє оцінювати ризики і визначати оптимальний варіант дій.

Таким чином, процес розробки бюджету є трудомістким процесом зі складними розрахунками і потребує значних витрат часу, адже бюджетні таблиці розробляються в розрізі місяців, кварталів, видів продукції тощо. Керівництву підприємства для прийняття вірних управлінських рішень необхідна інформація про прогностичні показники діяльності підприємства у значно короткі проміжки часу, а інформація повинна бути представлена не одним варіантом бюджету, а декількома варіантами (з урахуванням різних подій і ситуацій). Крім того, складання вручну великої кількості таблиць з трудомісткими розрахунками, можуть нести за собою і арифметичні помилки, які надалі негативно вплинуть на прогностичний баланс.

Тому, складання навіть одного варіанту основного бюджету без застосування інформаційних технологій (ЕОМ) є складним процесом. При цьому, використання ЕОМ у процесі бюджетування дозволить знизити до мінімуму як витрати часу, так і можливість виникнення помилки. В даний час для вирішення достатньо складних питань, що виникають у плануванні, використовуються стандартні програми, засновані на роботі користувача з електронними таблицями, наприклад, Excel. Такі програмні пакети автоматизують значну частину роботи, яка зазвичай буває найбільш стомлюючою, трудомісткою і вимагає багато часу.